

paa Hundreder af Møder Landet over i det sidste Aars Tid, set den vokse i Voldsomhed indtil Lidenskab, da kan man kun spørge sig selv, om vi ikke gennem vor Tavshed og tilsyneladende Uanfægtethed har vort store Medansvar for, at den norske Bevægelse mod os har kunnet svulme saa mægtigt op, fordi vi har forsømt i Tide at gøre det klart for Norge, hvor fuldstændig enigt og samlet hele det danske Folk staar overfor ethvert Attentat mod det danske Riges Integritet. Tavshed og tilhyllet Aasyn er neppe det bedste Vaaben udadtil, selv om det ofte kan være det letteste, maaske ogsaa det nobleste, og det er givet, at man i alt Fald fra norsk Side har kunnet opfatte vor hidtidige Stilling som et Tegn paa Svaghed, maaske endog paa daarlig Samvittighed, eller maaske allersnarest har taget den som et Udslag af national Ligegyldighed i det danske Folk overfor de Problemer, der her berøres. Og i intet Tilfælde maa det derfor undre, at den norske Appetit har kunnet vokse uhindret, medens man, i alt Fald i Tankerne, tog for sig af Retterne, det vil sige af det danske Riges Bestanddele. Thi dertil er det jo kommet, at norsk Offentlighed ugenert drøfter indre danske statsretlige Problemer, samtidig med at den Aand og den Tone, hvori denne Drøftelse føres, er af den Art, at den hos alle Venner af nordisk Sammenhold, og det vil igen sige i hele det danske Folk, maa vække den største Bekymring og mane til den størst mulige Alvor og Eftertanke.

Det er muligt, at det heller ikke vil blive anset for rigtigt at fremdrage dette, og dog betænker jeg mig ikke paa, netop fordi ingen mere end jeg kan ønske den nordiske Forstaaelse opretholdt, fra dette Sted at erklære, at det er bydende nødvendigt, at man her i Danmark ikke længere lukker Øjnene for den Stemning af Bitterhed, Hadefuldhed og Haan overfor alt, hvad dansk er, som er ved at brede sig i saa vide Kredse af det norske Folk. Fordi vi selv er naive i udenrigspolitisk Henseende og gerne vil tro det bedst mulige — hvilket jo ofte er ensbetydende med det for os mest bekvemme — om Tildragelserne ude omkring i den store Verden, og navnlig fordi vi alle fra Barnsben af har en naturlig og oprigtig Følelse for Norge og Norges Folk, vil det være forkert af os nu ved at lyve for os selv og ved at lukke Øjnene, hvor vi netop bør se, at bidrage til, at Skævheden i det norsk-danske Forhold bliver endnu grellere. Jeg tror, man meget hellere maatte tage Tyren ved Hornene, og at meget vigtigere end de nu løbende

Forhandlinger om det specielle grønlandske Forhold er det en Gang for alle grundigt at faa gjort op det gensidige Forhold mellem de to Nationer for om muligt at faa alt det, der nu staar imellem dem, bragt i det rette Lys og sat paa den rette Plads. Det er muligt, at der er saa store Vanskeligheder herfor, at det viser sig ugorligt, men jeg tror, det er nødvendigt, at man gør et Forsøg; saa faar det bære eller briste. At lade staa til ad de Veje, ad hvilke det offentlige Generalopgør mellem de to Lande nu er ved at udvikle sig, synes i alt Fald i mine Øjne at være det mest skæbnesvangre af alt.

Det er nu nøjagtigt to Aar, siden jeg fra dette Sted første Gang søgte at fremkalde officielle Udtalelser fra dansk Side om Grønlandssagen. Med hvor stort Resultat, vil fremgaa af de Udtalelser, jeg fremsatte under Finanslovdebatten i Fjor, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere: „Det er nu akkurat 1 Aar siden, at jeg fra dette Sted anmodede den daværende Udenrigsminister om autentisk Oplysning om denne mærkelige Sag“ — nemlig om Norges Stilling til vor Højhedsret over Grønland, en Sag, som jo kom i høj Grad uventet for os og kom saa at sige bag paa den offentlige danske Mening. „Jeg erindrer“, sagde jeg videre, „at Udenrigsministerens Udtalelser var meget lidet haandgribelige. Saa vidt jeg husker, var det Meningen at henvise den opstaaede norsk-danske Konflikt til en fælles Undersøgelseskommission. Meningen var i alt Fald, at naar først den norske Presse var blevet færdig med sine Behageligheder, vilde man ganske roligt afvente et positivt Forslag fra norsk Side, og saa vilde man se paa det. Siden har det danske Folk bogstavelig talt intet hørt til denne Sag udover gentagne Forsikringer fra Regeringens Side om, at det nok vilde gaa alt sammen og gaa i al Venskabelighed. Det vil sige“ — tilføjede jeg — „man har intet hørt, for saa vidt man da ikke har læst den norske Presse eller fulgt de norske Stortingsforhandlinger, thi i saa Tilfælde vil man have faaet en særdeles haandfast Sagsfremstilling.“

Saaledes faldt mine Ord i Fjor, idet jeg tilføjede, at jeg ikke troede, at denne ensidige norske Fremstilling var tilfredsstillende i danske Øjne, og jeg opfordrede derfor Regeringen til at fremkomme med en klar Udtalelse til Vejledning baade for Rigsdagen og for den danske Offentlighed. De Bemærkninger, som jeg derefter for egen Regning fremsatte om Grønlandsspørgsmaalet, skal jeg her kun henvise til, idet